

**TUCHTRAAD VOOR ADVOCATEN
VAN DE BALIES VAN HET RECHTSGEBIED
VAN HET HOF VAN BEROEP TE GENT**

zitting 12 april 2017

tweede kamer

Inzake TAG-417

Van **mr. X**, balie ..., advocaat te ...,

wordt de hiernavolgende **beslissing** uitgesproken:

I. PROCEDURE

Mr. X werd conform artikel 459 § 1, 2de lid Ger. W. door de voorzitter van deze tuchtraad uitgenodigd bij aangetekende brief van 09/01/2017 om te verschijnen op de zitting van 08/02/2017, teneinde zich te verantwoorden voor :

1.
U door uw cliënte mevrouw S meerdere roerende goederen te laten overhandigen en onder u te houden, terwijl deze goederen niet bekend gemaakt werden in de procedure vereffening-verdeling die u voor haar voerde. (zie uw brief van 31.10.2015)
2.
Roerende goederen te aanvaarden of in rekening te brengen als aanbetaling van ereloon. (zie uw brief van 31.10.2015)
3.
Uw cliënte niet tijdig op de hoogte te hebben gebracht van de wijze waarop u kosten en erelonen zou berekenen, noch van de evolutie van de verschuldigde kosten en erelonen gedurende de jaren dat u voor deze cliënte optrad.

4.

Uw cliënte uitgenodigd te hebben ter bespreking van uw staat van kosten en ereloon met de mededeling dat indien er in dit gesprek geen minnelijk akkoord wordt bereikt, de officiële staat nog zal worden verhoogd “met nog niet aangerekende kosten en prestaties” en met de B.T.W. . (zie brief dd. 31.10.2015)

5.

In uw brief van 31.10.2015 cliënte te verwijzen naar een niet-bestaande “opgelegde tarifiering van de Orde” en in de bijlage van uw brief van 11.08.2015 naar de onbestaande “minimale uurprijs van 125 euro en 75 euro voor wachttijden en verplaatsingstijden volgens de Orde”.

6.

Zonder over authentieke of onderhandse stukken te beschikken die volgens vaste rechtspraak een titel kunnen uitmaken voor de toepassing van art. 1445 Ger. W. op 02.11.2015 bewarend beslag onder derden gelegd te hebben lastens uw gewezen cliënte zonder eerst, zoals art. 1447 Ger. W. het voorschrijft, toelating te vragen aan de Beslagrechter op 4.10.2016.

7.

De behandeling van een ereloonbetwisting via arbitrage afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat uw cliënte eerst afstand moest doen van bepaalde rechten/aanspraken. (uw brief van 22.01.2016)

Deze houding is strijdig met de beginselen van waardigheid, rechtschapenheid en kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen (art. 455 Ger. W.).

De zaak werd op de zitting van 08/02/2017 op verzoek van mr. X uitgesteld naar de zitting van 08/03/2017.

* * * *

Op de zitting van 08/03/2017 verscheen mr. X in persoon, bijgestaan door mr. Y.

De zaak werd behandeld in openbare zitting.

De procedure werd overeenkomstig art. 457 bis Ger.W. in het Nederlands gevoerd.

Mr. Z, stafhouder balie ..., werd gehoord in haar verslag.

Mr. X werd gehoord in zijn verdediging.

De debatten werden gesloten, de zaak werd in beraad genomen en voor uitspraak gesteld op de zitting van 12/04/2017.

De tuchtraad heeft met gesloten deuren beraadslaagd.

II. TOELAATBAARHEID VAN DE TUCHTVERVOLGING

De tuchtraad heeft vastgesteld dat de door art. 459 § 1, tweede lid Ger.W. op straffe van nietigheid voorgeschreven oproepingstermijn van minstens 15 dagen werd geëerbiedigd.

De in de oproeping dd. 09/01/2017 van de voorzitter van de tuchtraad feiten stemmen overeen met deze vermeld in de verwijzingsnota van de stafhouder.

De tuchtvervolging is regelmatig ingesteld en is toelaatbaar.

III. VERBETERING VAN DE TENLASTELEGGING 6

Tenlastelegging 6 luidt :

6.
Zonder over authentieke of onderhandse stukken te beschikken die volgens vaste rechtspraak een titel kunnen uitmaken voor de toepassing van art. 1445 Ger. W. op 02.11.2015 bewarend beslag onder derden gelegd te hebben lastens uw gewezen cliënte zonder eerst, zoals art. 1447 Ger. W. het voorschrijft, toelating te vragen aan de Beslagrechter op 4.10.2016.

Uit de stukken van het tuchtdossier blijkt dat het bewarend beslag onder derden werd gelegd bij exploot van 24/11/2015 (zie de stukken die door mevrouw S werden gevoegd bij haar verhoor van de 20/09/2016, stuk 28 van het tuchtdossier).

De tenlastelegging dient in die zin te worden verbeterd.

Aangezien het om een loutere materiële verschrijving gaat en mr. X zich ten gronde op de tenlastelegging heeft verdedigd, is het niet nodig om de debatten te heropenen.

IV. BEOORDELING

1. De tenlasteleggingen 1 en 2

Onder de tenlastelegging 1 en 2 wordt mr. X vervolgd om zich meerdere roerende goederen te laten overhandigen en onder zich te houden, terwijl deze goederen niet bekend gemaakt werden in de procedure vereffening-verdeling die hij voor zijn cliënte S voerde (tenlastelegging 1) en deze roerende goederen te aanvaarden of in rekening te brengen als aanbetaling van ereloon (tenlastelegging 2).

In zijn brief van 31/10/2015 aan mevrouw S (bijlage aan stuk 1 van het dossier van de stafhouder) schrijft mr. X :

*"Vooreerst dien ik u te melden dat bij de voorlopige afrekening reeds rekening werd gehouden met het feit dat U een aantal meubelen die het zonlicht niet meer mochten zien ter beschikking stelde.
(...)"*

Zoals u kan opmaken zijn er een aantal kosten niet opgenomen in de samenstellende staat (...), juist omdat er reeds rekening werd gehouden met het feit dat er bepaalde zaken werden verkregen"

Uit de woorden "die het zonlicht niet meer mochten zien" kan niet anders dan worden afgeleid dat mr. X wist dat om (burgerlijk) geheele goederen ging.

De bewering van mr. X, in pleidooien voor de tuchtraad, dat hij meende dat deze goederen voortkwamen uit de nalatenschappen van de familie van mevrouw S en dat zij geen betrekking hadden op de procedure vereffening en verdeling die hij voerde voor mevrouw S is, in het licht hiervan, volkomen ongeloofwaardig.

Het staat dus vast dat mr. X zich bepaalde goederen heeft laten overhandigen ter betaling van zijn honoraria, terwijl hij wist dat deze goederen dienden te worden bekend gemaakt in de vereffening en verdeling.

De tenlasteleggingen 1 en 2 zijn bewezen.

2. De tenlastelegging 3

Onder tenlastelegging 3 wordt mr. X vervolgd voor het niet tijdig informeren van zijn cliënten over de wijze waarop u kosten en erelonen zou berekenen, noch van de evolutie van de verschuldigde kosten en erelonen gedurende de jaren dat u voor deze cliënte optrad.

Ingevolge artikel III.74 Wetboek Economisch Recht, dat ook van toepassing is op advocaten, moet de advocaat een aantal informaties ter beschikking stellen van de cliënt, waaronder de algemene voorwaarden, die zijn prestaties beheersen, alsook de prijs van zijn diensten, wanneer de prijs van een bepaalde soort dienst vooraf is vastgesteld.

Voormeld artikel III.74 trad evenwel pas in werking op 09/05/2014, terwijl uit de stukken van het tuchtdossier blijkt dat mr. X reeds sedert 2001 optrad voor mevrouw S.

Het kan een advocaat niet ten kwade worden geduid dat hij, in dossiers dat al lopende waren voor de inwerkingtreding van artikel III.74 W.E.R., niet specifiek zijn cliënt op de hoogte brengt van de in dat wetsartikel voorziene informatieverplichtingen.

Waar het uiteraard steeds aangewezen is dat de advocaat zich voldoende en tijdig laat provisioneren, kan de tuchtraad aannemen dat in een procedure van vereffening en verdeling de (minstens stilzwijgende) afspraak is gemaakt om pas om het einde af te rekenen. In die procedure beschikt de cliënt op het einde van het dossier doorgaans over voldoende financiële middelen om de ereloonstaat te honoreren.

De tenlastelegging 3 is niet bewezen.

3. Tenlastelegging 4

Onder tenlastelgging 4 wordt mr. X vervolgd om zijn cliënte uitgenodigd te hebben ter bespreking van zijn staat van kosten en ereloon met de mededeling dat indien er in dit gesprek geen minnelijk akkoord wordt bereikt, de officiële staat nog zal worden verhoogd “met nog niet aangerekende kosten en prestaties” en met de btw.

Deze tenlastelegging is de nagenoeg letterlijke transscriptie van de laatste alinea van de tweede bladzijde van de brief van mr. X aan mevrouw S dd. 31/10/2015 (bijlage aan stuk 1 van het dossier van de stafhouder).

Het is duidelijk dat de druk om de ereloonstaat te verhogen met bijkomende prestaties en kosten de bedoeling had om een minnelijk akkoord af te dwingen.

Het voorstel kan niet anders worden geïnterpreteerd dan dat mr. X mevrouw S heeft willen aanzetten tot regeling van de ereloonstaat zonder btw, wat uiteraard een fiscaal misdrijf is en, bijgevolg, ook een inbreuk op de algemene principes van waardigheid en rechtschapenheid die het beroep van advocaat kenmerken.

De tenlastelegging is bewezen.

4. Tenlastelegging 5

Onder tenlastelegging 5 wordt mr. X vervolgd om in zijn brief van 31.10.2015 zijn cliënte te verwijzen naar een niet-bestaande “opgelegde tarifiering van de Orde” en in de bijlage van zijn brief van 11.08.2015 naar de onbestaande “minimale uursprijs van 125 euro en 75 euro voor wachttijden en verplaatsingstijden volgens de Orde”.

Hoewel de door mr. X aangehaalde tarieven zeer zeker verantwoord lijken, diende hij er zich van bewust te zijn dat de Orde van Advocaten geen tarifiering vermag op te leggen voor de door haar leden verstrekte diensten, omdat zulks strijdig is met principes van de vrije markt in het algemeen en met artikel IV.1, § 1 Wetboek Economisch Recht in het bijzonder.

Door te verwijzen naar een opgelegde tarifiering van de Orde heeft mr. X aan de door hem gevraagde diensten een vertrouwenslabel willen toekennen, wat strijdig is met artikel VI.100 Wetboek Economisch Recht.

De tenlastelegging is bewezen.

5. Tenlastelegging 6

Onder tenlastelegging 6, zoals hoger verbeterd, wordt mr. X verweten dat hij, zonder over authentieke of onderhandse stukken te beschikken die volgens vaste rechtspraak een titel kunnen uitmaken voor de toepassing van artikel 1445 Ger. W., bewarend beslag onder derden gelegd te hebben lastens zijn gewezen cliënte zonder eerst, zoals artikel 1447 Ger. W. het voorschrijft, toelating te vragen aan de beslagrechter op 4.10.2016.

Bij exploit van gerechtsdeurwaarder L te ... dd. 24/11/2015 heeft mr. X inderdaad bewarend beslag onder derden gelegd op basis van zijn facturen 25 en 25bis van 19/11/2015.

De tuchtraad is, uiteraard, niet bevoegd om het rechtmatig karakter van dat beslag te beoordelen (is de schuldvordering zeker en vaststaand ?, is er urgentie ?,...).

De tuchtraad kan alleen vaststellen dat de wettelijke voorwaarde van artikel 1445 Ger.W. vervuld is : er waren, kennelijk, onderhandse stukken op basis waarvan bewarend beslag onder derden wettelijk mogelijk is. Of dit beslag ook op rechtmatige gronden is gelegd, behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de beslagrechter, die er zich ten andere ook over heeft uitgesproken.

De feiten, voorwerp van tenlastelegging 6, zijn toegelaten door de wet, zodat een deontologische inbreuk niet bewezen is.

6. Tenlastelegging 7

Middels tenlastelegging 7 wordt mr. X verweten de behandeling van een ereloonbetwisting via arbitrage afhankelijk te stellen van de voorwaarde dat zijn cliënte eerst afstand moest doen van bepaalde rechten/aanspraken (brief van 22.01.2016).

Het is niet voor betwisting vatbaar dat mr. X slechts akkoord was met arbitrage onder welbepaalde voorwaarden.

Afgezien van de inhoud van die voorwaarden (die eigenlijk het voorwerp uitmaken van andere tenlasteleggingen, inzonderheid de tenlasteleggingen 1 en 2), kan niemand gedwongen worden om in te stemmen met arbitrage.

De arbitrageprocedure is van suppletief recht en moet het voorwerp uitmaken van een specifieke overeenkomst tussen de partijen (artikel 1681 Ger.W.).

De contractsvrijheid van de partijen impliceert dat de (beide) partijen de onderwerping van het geschil aan arbitrage kunnen afhankelijk stellen van welbepaalde voorwaarden.

Het louter afhankelijk stellen van zijn instemming met de arbitrageprocedure van het vervullen van bepaalde voorwaarden, is geen deontologische inbreuk, zodat de vrijspraak zich opdringt.

Besluit

Mr. X moet worden vrijgesproken van de tenlasteleggingen 3, 6 en 7.

De ten laste gelegde feiten 1, 2, 4 en 5 zijn bewezen maken een inbreuk uit op de waardigheid en de kiesheid die aan het beroep van advocaat ten grondslag liggen en een behoorlijke beroepsuitoefening moeten waarborgen.

V. BESTRAFFING

Wat de graad van de tuchtsanctie betreft houdt de tuchtraad enerzijds rekening met de aard van de feiten en anderzijds met het blanco tuchtrechtelijk verleden.

De tuchtraad neemt verder aan dat het, op het einde van een lange procedure van meer dan 15 jaar, frustrerend is dat de advocaat niet naar behoren dreigt te worden betaald.

Anderzijds zijn de ten laste gelegde en bewezen verklaarde feiten, inzonderheid de feiten onder de tenlasteleggingen 1, 2 en 4 bijzonder ernstig, omdat mr. X zich bij die feiten op of zelfs over de grens van het strafrechtelijk toelaatbare heeft begeven.

Een tuchtsanctie zoals bepaald in het dispositief dringt zich dan ook op.

VI. KOSTEN

De stafhouder heeft geen kostenstaat ingediend, zodat de kosten begroot worden op nul euro.

OM DEZE REDENEN, DE TUCHTRAAD, beslissend in eerste aanleg en op tegenspraak

- > Gelet op art. 456 ev. Ger.W.
- > Verklaart de tuchtvervolgning **toelaatbaar**.
- > **Verbeterd** de tenlastelegging 6 als volgt :

*Zonder over authentieke of onderhandse stukken te beschikken die volgens vaste rechtspraak een titel kunnen uitmaken voor de toepassing van art. 1445 Ger. W. op **24.11.2015** bewarend beslag onder derden gelegd te hebben lastens uw gewezen cliënte zonder eerst, zoals art. 1447 Ger. W. het voorschrijft, toelating te vragen aan de Beslagrechter op 4.10.2016.*

- > Verklaart de tenlasteleggingen 1, 2, 4 en 5 **bewezen**.
Verklaart de tenlastelegging 3, 6 (zoals verbeterd) en 7 **niet bewezen**.
- > Legt voor de bewezen verklaarde tenlasteleggingen 1, 2, 4 en 5 samen als tuchtsanctie een **schorsing** op van **14 dagen**.
- > Begroot de **kosten** op nul euro.

Hebben de zaak gehoord en erover beraadslaagd.

- Stafhouder Jean-Pierre Westerlinck, balie Dendermonde, Kamervoorzitter
- meester Dominique Desmet, balie Kortrijk, assessor
- meester Filip Mertens, balie Gent, assessor
- stafhouder Dirk Wayaert, balie Veurne, assessor
- stafhouder Paul Bekaert, balie Brugge ; assessor

Was aanwezig bij de behandeling en bij de uitspraak :

- meester Martine Michels, advocaat balie Gent, secretaris van de tuchtraad.

Uitgesproken op 12 april 2017 in openbare zitting.

Martine Michels
Secretaris

Filip Mertens
assessor

Dominique Desmet
assessor

Paul Bekaert
Assessor

Dirk Waeyaert
assessor

Jean-Pierre Westerlinck
Kamervoorzitter